
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0214-932/2014.
L-14055

Tisztelt Országgyűlési Képviselő!

Az Állami Számvevőszék befejezte a gazdasági kamarák közfeladatai ellátására fordított költségvetési támogatások felhasználásának és a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezetek ellenőrzését, amelynek főbb megállapításairól a következőkben tájékoztatom.

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) a gazdasági kamarákra vonatkozó törvény 1999. évi hatályba lépése óta 2012. évig nem ellenőrizte a gazdasági kamarák közfeladatai ellátására kapott költségvetési támogatások felhasználását. Az ÁSZ e témában végzett ellenőrzéséről szóló 2013-as jelentésében hiányosságokat tárt fel a gazdasági kamaráknak nyújtott támogatások felhasználásánál, nyilvántartásánál és ellenőrzésénél, valamint a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezetek szakképzési hozzájárulása elszámolásaiiban. Mindezekre tekintettel jelen ellenőrzésünket – amely a 2009-2011. évekre terjedt ki – a területi gazdasági kamarák és a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezetek ÁSZ általi ellenőrzöttségének szélesítése indokolta.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a hét területi kereskedelmi és iparkamara és békéltető testületeik, valamint két területi agrárkamara a célnak megfelelően és szabályosan használta-e fel a közfeladatra kapott költségvetési támogatásokat. Továbbá arra is kerestük a választ, hogy az ellenőrzött 122 gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet a szakképzési hozzájárulás nyilvántartási, bevallási és elszámolási kötelezettségének a jogszabályi előírásoknak megfelelően tett-e eleget.

Az ellenőrzött területi gazdasági kamarák a szakképzéssel összefüggő feladatok ellátásához 586,4 millió Ft, a békéltető testületek működtetéséhez 141,7 millió Ft költségvetési támogatásban részesültek a 2009-2011. években.

Az átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás feltételeit a területi gazdasági kamaráknál az országos gazdasági kamarák által továbbadott támogatások szerződésai nem teremtették meg. A szerződések nem írták elő a támogatás felhasználásának ellenőrzését az országos kamaráknak kötelezettségként, továbbá a területi kamarák számára sem határoztak meg az elszámolások ellenőrzésére vonatkozó követelményeket.

A területi kamarák – a Fejér Megyei Agrárkamara 0,2 millió Ft támogatás felhasználása kivételével – a szakképzési feladataik ellátására kapott költségvetési támogatásokat a szerződésekben előírt célokra fordították és – két területi agrárkamara kivételével – szabályosan használták fel. A Fejér Megyei Agrárkamaránál 2,4 millió Ft, a Hajdú-Bihar Megyei Agrárkamaránál 5,6 millió Ft támogatás elszámolása esetében a felhasználást alátámasztó bizonylatok nem feleltek meg a számviteli törvény előírásainak.

A békéltető testületek működtetéséhez kapott támogatások felhasználása csak a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő békéltető testületnél volt szabályos. Öt (Csongrád, Hajdú-Bihar, Nógrád, Vas illetve Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara) békéltető testületnél a tagok díjazása és költségtérítése 2,4 millió Ft összegben ellentétes volt a jogszabályi előírásokkal, illetve nem felelt meg a támogatási szerződésekben foglaltaknak.

Az országos kamarák a szakképzési feladatokhoz és a békéltető testületek működéséhez nyújtott támogatások felhasználásának ellenőrzési jogát a szerződésekben kikötötték, amelyek szerint a támogató jogosult helyszíni ellenőrzést is végezni. Az ellenőrzésről dokumentum csak hiánypótlás esetében volt, a szakmai és pénzügyi beszámoló elfogadását nem igazolták vissza, a helyszínen nem ellenőrizték a területi kamarákat. Ez is hozzájárult a területi kamaráknál feltárt nyilvántartási és bizonylatolási szabálytalanságokhoz.

A területi gazdasági kamarák a költségvetési támogatások felhasználásának kontrollrendszeréről önálló szabályzatban nem rendelkeztek. A belső kontrollok megfelelő működésének hiányában a két területi agrárkamaránál és a kereskedelmi és iparkamarák békéltető testületei működésében az ellenőrzés szabálytalanságokat (pl. beszámolási határidő be nem tartása, a békéltető testület tagjai jogszabálynak nem megfelelő díjazása, a békéltető testület tájékoztatójának nem vagy késedelmes megküldése a fogyasztóvédelemért felelős miniszternek stb.) tárt fel.

A területi kamarák ellenőrzései ellenére az ellenőrzött 118 gazdálkodó szervezet 44,1%-a megsértette a szakképzési törvény nyilvántartások vezetésére vonatkozó előírásait. Ezeknél a gazdálkodó szervezeteknél nem volt igazolt a tanulók gyakorlati foglalkozásokon való rendszeres részvétele, mulasztása és értékelése. A foglalkozási naplókat nem, vagy hiányosan vezetők az időszakban 379,7 millió Ft-ot számoltak el szakképzési hozzájárulási kötelezettségük csökkentéseként, és ennek eredményeképpen 111,9 millió Ft-ot igényeltek vissza. A szakképzésben résztvevő tanulók alap vagy kiegészítő pénzbeli juttatásait a gazdálkodó szervezetek 38,1%-a szabálytalanul állapította meg és fizette ki. A feltárt szabálytalanságok rámutattak, hogy a területi kamarák ellenőrzései nem voltak eredményesek.

A bevallást a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézethez (NSZFI) benyújtó 86 gazdálkodó szervezet 62,8%-ánál volt szabálytalan a szakképzési hozzájárulás bevallása és az ahhoz kapcsolódó nyilvántartások vezetése. A szervezetek 40,7%-ánál nem a jogszabályi előírások alapján történt a szakképzési hozzájárulás alapjának meghatározása, amelynek következtében az előírtnál 7,7 millió Ft-tal több szakképzési hozzájárulást teljesítettek. A tételes költségelszámolást alkalmazó gazdálkodó szervezetek 48%-a nem tartotta be a szakképzési hozzájárulási törvényben megjelölt levonható költségek elszámolására vonatkozó szabályozást, ennek következtében a bevallásokban 22,5 millió Ft-tal magasabb költséget érvényesítettek. Az NSZFI késedelmes ellenőrzései hozzájárultak a feltárt jogsértések magas arányához.

Az ellenőrzés megállapításai alapján javasoltuk a Nemzeti Munkaügyi Hivatal (NSZFI jogutódja) főigazgatójának, hogy ellenőrizze a jogszabálysértő gazdálkodó szervezetek szakképzési hozzájáruláshoz kapcsolódó bevallásait és megalapozó nyilvántartásait. A Fejér Megyei Agrárkamara és a Hajdú-Bihar Megyei Agrárkamara, illetve jogutódja elnökének javasoltuk, hogy írja elő és követelje meg a számviteli törvényben előírtaknak megfelelően a támogatások elszámolásának alapbizonylatok esetében az alaki és tartalmi kelléket, valamint azt, hogy a nyilvántartásokban csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján jegyezzenek be adatot.

A területi kamarák elnökeinek javasoltuk, hogy ellenőrzéseik által érvényesítsék a gyakorlati képzést folytató szervezeteknél a szakképzésről szóló törvény foglalkozási napló vezetésére, illetve a tanulók juttatásaira vonatkozó előírásainak betartását. A békéltető testületek elnökei intézkedjenek a békéltető testületi tagoknak kifizetett díjak felülvizsgálatáról, és amennyiben szükséges, a támogató részére a szabálytalan kifizetések visszafizetéséről.

Az Állami Számvevőszékkal kapcsolatos friss hírek a www.aszhirportal.hu oldalon található. A jelentés teljes terjedelmében az Interneten, a www.asz.hu címen érhető el. Kérem, hogy a munkája során vegye figyelembe a jelentés megállapításait és segítse elő javaslataink hasznosulását.

Budapest, 2014. 04. hó 09. nap

Tisztelettel:

Domokos László